

לקבל את החיים - במנוחה ע"י אמונה שלום בטחון ושמחה

פרשת וירא תשפ"ו // שנה ג' // גליון מ"ה

שיעורי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

אור הבוקר

א' וירא תשפ"ב

סוד מרע ועשה טוב בקש שלום

אנו יכולים להתגבר על כל יצר הרע שלנו

תוכן המאמר: סוד מרע ועשה טוב בקש שלום; אנו יכולים להתגבר על כל יצר הרע שלנו, להגן צדקה לקופת רחל אמינו ע"ה / הקדח אמינו מוכן שאר האמנות וזאת להיות מרגלי המרכבה / לעשות התעוררות להביא מידע חיובית - פאזיטיווע אינפארמאציע / להאדם יש לו חובלות להתגבר על הרע הרע שלו / להיות בשמחה מביא אכן ישועות / כיון את המונות של הקרבנות

שונה היה המנהג אצל אחינו בני ישראל הספרדים, אצלם היה מיוחד קופה מיוחדת לכל עיר בפני עצמה. הקופה 'רבי מאיר בעל הנס' היה מיוחד לדרי עיר טבריה. הקופה 'רבי שמעון בר יוחאי' היה

ליתן צדקה לקופת רחל אמינו ע"ה

היום ("א" מרחשון) חל היוםא דהילולא של רחל אמינו, כן הוא מקובל. רבי חיים פלאג'י זצ"ל (מועד לכל חי פרק כו אות ד) כתב: "מן הראוי הוא דבכל מקום שישראל מצויין שם, שיתנדבו ביום הזה לקופת רחל אמינו וזכותה יגן עלינו אמן איש כמתנת ידו, והוא דבר גדול לעשות כזאת ביום פקודתה מדי שנה בשנה, ואגוני מגאנ", ע"כ.

(הערת המערכת: מהו 'קופת רחל אמינו'? כפי שחקרנו, היה היישוב הישן בארץ ישראל מרוכז בעיקר בהערים: טבריה; צפת; ירושלים; וחברון. ושונה מאנו יוצאי אשכנז, שיש לנו קופה אחת תחת השם הכללי 'קופת רבי מאיר בעל הנס', שממעות אלו היו מחלקים לכל תושבי ארץ ישראל.

תגיע לידי הצדיק הגדול, יעקב אבינו ע"ה. ולבסוף הלך אביה, לבן הרמאי, ושיחק עמה, ונתן את לאה ליעקב.

וכאן עמדה רחל קדם נסיון קשה. אחת, בכלל לשתוק, שתיקה זהו נסיון קשה, לא כל אחד היה יכול לשתוק בשעת מעשה זו. אבל היתה לה נסיון יותר כבידה, כי בעצם, אם רחל היתה שתקה כל העת, לא היתה לאה יכולה להינשא ליעקב. כי אמרו חז"ל, שיעקב אבינו מסר סימנים לרחל, בכדי שלא יוכל להחליפה עם לאה.

ורחל הלכה ואמרה: ח"ו, אחותי תתבזה? היא הלכה ומסרה הסימנים ללאה, היא הפקירה בזה הרוחניות והגשמיות שלה, העולם הזה והעולם הבא שלה, הכל בכדי שאחותה לא תתבזה. ובזכות זה זכתה להיות מרגלי המרכבה, אברהם יצחק יעקב ורחל.

לעשות התעוררות להביא מידע חיובית -) פאזיטיווע אינפארמאציע)

היום הוא היומא דהילולה של רחל אמינו. היום הזה הוא הזמן שצריכים לעשות התעוררות גדולה לסבול יהודים אחרים, לאהוב יהודים, לשתוק כשסובלים מיהודים אחרים, ולסבול, ולא ללכת רכיל, לספר לזה, פלוני מדבר רע עליך, פלוני מדבר רע עלי. רואים כהיום הרבה משפחות, שמחטטים בתוך לשון הרע. פלוני אמר כן, פלוני עשה כן... צריכים ללמוד ממעשי רחל אמינו. וזה יהיה הזכות היותר גדול שתגין עלינו. מקום קבורת רחל אמינו הרי הוא המקום ששם יכולים לפעול הגאולה שלימה, ולפעול הגאולה שלימה הרי הוא הזכות היותר גדול שיכולין אנו לקבל, וזאת

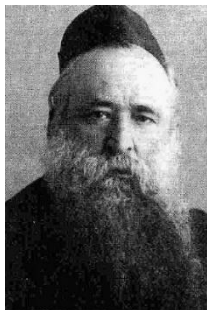
מיוחד לדרי עיר צפת. הקופה 'רחל אמינו' היה מיוחד ליושבי עיר הקודש ירושלים. וקופת 'האבות' היה מיוחד לתושבי עיר חברון [ראה מצורף כאן תמונה מכתב תעודה לשד"ר אחד שהיה מקבץ מעות בעד הקופה רחל אמינו שבעיר הקודש ירושלים] - עי' בארץ חיים חיו"ד סי' רנ"ט ס"ב באורח) ולכאורה כהיום אין לנו הקופה של רחל אמינו, אבל כנראה שאם נותנים צדקה להזולת, להעניים, לאנשים מעוללים, לעילוי נשמת רחל אמינו, זהו הקופת רחל אמינו בזמנינו - הקב"ה יעזור שלכל הכלל ישראל יהיו להם ישועות.

רק רחל אמינו מבין שאר האמהות זכתה להיות מרגלי המרכבה

בספה"ק 'בני יששכר' (חודש אייר מאמר א אות ה) כתב: הטעם שחודש אייר נקרא בשם זה 'אייר' - "אמרו דורשי רשומות (עי' בית שמואל אבהע"ז סי' קכו סק"כ; וע"ע נחלת שבעה סי' ד) שהוא ראשי תיבות א'ברהם י'צחק י'עקב ר'חל, הם ארבע רגלי המרכבה" עיי"ש מה שכתב לפי זה. ולכאורה יש לעיין למה מרומז רק 'רחל' בין השלשה אבות הקדושים, ולא שאר האמהות?

ויש לומר על פי מה שאיתא בספה"ק קדושת לוי (פרשת ויצא), שמעלת רחל אמינו היה גדולה משאר האמהות בזה, שלה היתה מסירת נפש על דבר גדול מאוד. על איזה דבר היתה לה מסירת נפש? כי יעקב אבינו עבד ללבן רק בכדי שיוכל לישא את רחל אמינו. במדרש איתא על הפסוק 'ועיני לאה רכות', לאה היה תמיד בוכה, כי היא ידעה שלרבה יש לה שני בנים, וללבן יש לו שתי בנות, ואמרו אינשי, הגדולה להגדול, והקטנה להקטן. וממילא היא תגיע לידי עשיו, ואחותה רחל תגיע ליעקב. ורחל היתה תמיד בשמחה, כי היא יודעת כי היא

נובהרדוק שם התקרב אל "הסבא מנובהרדוק" ולבקשתו אף למד עם בניו. בגיל 17 נסמך לרבנות על ידי רבה של נובהרדוק, בעל ערוך השולחן. למד גם בישיבת טלז,

בישיבת רמ"לס וב"קבוץ" של רבי חיים עוזר גרודזנסקי בוילנה. נישא לבתו של הרב ישראל יהונתן ירושלימסקי, חתנו של

הרידב"א. היה סמוך על שולחן חותנו ולמד גם ממנו דרכי פסיקה. אחרי נישואיו נסע ללמוד גם אצל רבי חיים מבריסק זצ"ל. לתקופה היה רבה של סמאליאן. ולאחר מכן עבר לכהן כרב בסמולניצ'י. ולאחר מכן החליף בסלוצק את הרב איסר זלמן מלצר זצ"ל, שנמלט מחמת רדיפות השלטון הקומוניסטי. תקופה מסויימת שימש כר"מ בישיבת תומכי תמימים זאת לאחר שהרש"ב מליובאוויטש זצ"ל הזמינו לישיבה. נאסר והואשם כמורד נגד הקאמוניסטן, בגלל רצונו לעלות לארץ ישראל. הוא נעצר על ידי הגפ.או. באלול ה'תר"ץ, נידון לחמש שנות עבודת פרך ונשלח לחצי שנה למחנה בסיביר. הודות למאמצים של רבים, בהם הרב חיים עוזר גרודזנסקי, החפץ חיים ועוד - שוחרר לאחר כשנה, בערב יום הכיפורים ה'תרצ"ב, בתנאי שיעזוב את ברית המועצות לצמיתות. הוא גורש לטביה, משם לפולין ואז ללונדון. בחורף תרצ"ב השתקע בלונדון והחל לכהן כרב קהילת מחזיקי הדת בעיר, שפעלה אף היא למען שחרורו. ונתמנה כדיין בבית הדין הרבני

הטענה אנו יכולין לטעון לרחל אמינו, שאנו הולכים על דרכיה הנאות.

לא לפטט, לא לילך רכיל מאחד לשני, לא להביא בשום אופן מידע שלילי (נעגעטיווע אינפארמאציע) מאחד על השני. רק להביא פאזיטיווע אינפארמאציע מאחד לשני, להביא פאזיטיווע. צריכין להיות לו לאדם היכולת לשמוע ולשתוק, ולא להביא לשון הרע, ולא להביא רכילות, ולא לחטט. לשתוק ולא לבזות, לא לצער, ולא לגרות מחלוקת. זהו הזכות היותר גדולה שאנו יכולין לקבל על עצמינו ביומא דהילולא של רחל אמינו. והקב"ה יעזור, זכותה תגן עלינו, והיא גם כן תבקש להקב"ה ממקומה, שבזכות זה נזכה לישועות גדולות, ולהישועה הגדולה של הגאולה שלימה בעזר ה' אמן.

להאדם יש לו היכולת להתגבר על היצר הרע שלו

בפרשת השבוע כתיב 'והנה שלשה אנשים נצבים עליו, ופירש"י, הטעם שהיה נצרך שלשה מלאכים היה, כי אחד הגיע לבשר הבשורה לשרה אמינו שתוליד לה בן. ומלאך אחד הגיע להפך את עיר סדום. ומלאך אחד הגיע לרפאות את אברהם אבינו.

מקשה המהר"ל מפראג בגור אריה (עי' ד"ה ורפאל הלך משם): המלאך שהגיע להפך את סדום, למה היה צריך להגיע לאברהם אבינו? הרי השליחות שלו אין שום שייכות עם אברהם אבינו? מה יש לו לאברהם אבינו עם הענין של הפיכת סדום?

בספר חזון יחזקאל לרבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל (בתמונה - למד בישיבת

הבורא ברוך הוא, בזה תראה האין שהאדם יכול להתעלה, ולהתגבר על כל יצרי הרע, בזה תבין, שאפילו כשיש לו לאדם יצר הרע, יכול הוא להגיע לידי מדריגות גבוהות. וממילא 'ויקומו משם האנשים' ממקומו של אברהם אבינו 'וישקיפו על פני סדום', בזה ההבטה וההשגה הביטו על סדום, אז ראו, שאינו סתם בגרם היצר הרע, רק המה מזידים, בדווקא המה רוצים למרוד בה'.

מאברהם אבינו, יצחק, יעקב, רחל אמינו, מכל האבות ואמהות הקדושים, אנו למידים, המה הראו לנו - אכן יש לנו יצר הרע, אבל יכולים להתגבר, יכולין להתעלות למצב גבוה, ולהיות עם פנים מאירות, לאהוב את כל יהודי, לא לדבר דיבורים יתרים, לא לדבר כלום נעגעטיוו על שום אדם שבעולם, לא לילך רכיל, ולא לדבר לשון הרע, לא לחטט בהבוץ של עגמת נפש, במחלוקת, בדברים המביאים פירוד לבבות.

בלונדון וכראש בית הדין. בשנים אלו המשיך במפעלו - חיבור הפירוש לתוספתא, "חזון יחזקאל", וספרו "ארץ ישראל - נחלת עם ישראל". בשנת ה'תשי"א עלה לארץ ישראל עם משפחתו והתיישב בשכונת בית וגן בירושלים. היה מראשי ישיבת סלבודקה (בני ברק) ומסר בה שיעור כללי אחת לשבוע, אולם לא היה מעורב בהנהלה. נפטר בירושלים בשלהי ה'תשל"ו, במוצאי שבת אור ליום א' של סליחות. נקבר בהר המנוחות) מביא תירוץ נפלא.

המלאך לא רצה להפוך את סדום, כי הוא טען: האם האנשים מסדום אינם מתנהגים כהוגן? זהו דבר המובן, כי יש להם יצר הרע. 'מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו' טענו המלאכים בשעה שברא הבורא יתברך האדם, להאדם יש לו יצר הרע, ומה יכולים לעשות להינצל? למה צריכים להפוך את סדום?

על זה אמר לו הקב"ה: נא, אראה לך את אברהם אבינו, שהוא חי בדביקות

מעשה בהסיד אחד

למעשה, באמצע הדרך עשה חשבון וראה, שיש לו קופסא אחת יותר מכפי שכתוב על הכתב אישור שלו. וכידוע, שאצל הגבול של המדינה המה קפדנים מאוד, ובפרט אם הם חוטפים שאין הסכום של הקופסאות מדויק מכפי שנכתב על הכתב האישור, ואם המה יחליטו לבדוק את הקופסאות, ימצאו שיש לו קופסא אחד יותר, והוא לא ידע מה לעשות, הוא כבר באמצע הדרך, ומי שנתן לו הסחורה טעה, ומה עושים עכשיו?

להיות כשמיחה מביא אכן ישועות

יהודי סיפר לנו: הוא נסע מניו יארק לקאנאדא, בהעת שהממשלות תבעו, שיקיימו התקנות לאור מגיפת הקאראנא. ובכדי שלא להיות נאסר בבידוד (להיות נסגר בביתו ליותר משבוע - כן היה החוק לאור המצב) היה צריך להביא עמו סחורה, שמביאים לאיזה מפעל, כן היה דרך להיפטור מן החוק.

ליכטיגן שבת, והלך מביתם. כן היה נוהג בכל שבוע ושבווע.

במרתף קטן ומדחק, באחד מרחובות הצרים של ירושלים העתיקה, היתה דרה אשה זקינה ואומללה, אלמנה, ושמה 'הינדא האלמנה'. היא זכתה לאריכת ימים ושנים מופלגת, וכשאירע המעשה שמזה אנו מדברים, כבר הגעתה לגיל מעל המאה שנים.

אבל חייה לא היתה כל כך מתוקה. דפי סיפור חייה היתה מרוטבת בהרבה דמעות, ומלוכלך עם ענויים מרורים וצרות רבות ורעות. הכתובת של 'הינדא האלמנה' היתה מציון אצל רבי יוסף חיים זוננפלד, שאצלה הוא מוכרח לירד לבקרה בכל ערב שבת, ולחזקה ולאחל לה בברכת 'גוט שבת'. בכדי למעט קצת מצרותיה. מהידועה שהרבה הגדול מירושלים, הקדוש והטהור, משתדל לבקרה, זה לבד כבר נתן לה חילוף כוחות, לעבור עוד שבוע הבעל"ט.

הביקור היה אכן ביקור קצר, רבי יוסף חיים היה נוהג רק לפתוח את דלתה ולשאול בשלומה, לאחל 'גוט שבת', ולצאת. אבל זה היתה אצלה ביקור חשוב מיוחד, על מה שהיתה מצפה עליה בכל ערב שבת, ומזה לקחה הכוחות לעבור בשלום את השבוע הבא.

רבי יוסף חיים לא היה המבקר היחידי שלה בערב שבת. גם קבוצת נשים צדקניות מירושלים עיר הקודש נהגו במסירת לבוא לביתה של הזקינה 'הינדא האלמנה', ולסדר הבית בהמרתף הנקראת 'דירה', שהיתה בה רק חדר אחד עם דלת... המה ראו שיהיה נראה שם שיבוא בקרוב אורח כבוד ושמה 'שבת', המה נהגו לנקות את גופה, ולנקות

הוא התקשר להקו של פנים מאירות, ושמע שם שיעורים נאים מה שאנו מביאים בשם צדיקים. בין הדברים ששמע, הוא שמע בשם הצדיקים ש'שמחה מביא כל הישועות'. והוא החליט לקבל על עצמו להיות בשמחה, כי טוב ה', היה לו אמונה פשוטה ובטחון בה', יהיה לו פנים מאירות, יקבל המצב באהבה, והשי"ת יעזור אותו.

הוא הגיע לגבול המדינה, ופחות מדקה הוא עבר בשלום.

הוא מסיים לנו את סיפורו: היה לו שתי ישועות. ישועה אחת היה לו, שלא ישב שש שעות בלחץ בכל משך הדרך... היה לו דרך שמחה ורגיעה, משמועה רעה לא אירא נכון לבו בטוח בה', דרך מוטעם היה לו, לא בלחץ. והישועה השנית שהיה לו, שהשי"ת עזר שהמה לא הביטו על הקופסאות, השי"ת עזר שעבר בשלום. אם יהודי חי בזה, הרי הוא רואה ישועות.

אריכת ימים ככדי לכרך ברכת 'שהכל'...

הגאון הגדול והצדיק, רבי יוסף חיים זאננפלדל זצוק"ל, שהיה הראב"ד הראשון בה'עדה החרדית' בירושלים. היה לו מנהג נאה ויפה. הוא נהג ללכת בכל ערב שבת קודש, להבתים של אנשים שברי לב ואומללים, ולהתבונן מה שחסר להם, ובמה שהוא יכול לעזור להם. ובו בזמן לחזקם בדברים, לשמוע מצערותם ולהראות את ההרגש שלו למצבם המר, ולבסוף הוא ברכם במאור פניו, בפנים מאירות, בברכת 'א פרייליכן

רבי יוסף חיים הסכים עמה. והוא ברך אותה בברכה פרטיות לה לעצמה:

"השם יתברך יעזור, שתהיה בריא וחזק, ולא תהיה לך יותר צער!".

'הינדא האלמנה' ענתה אמן, והודתה על הברכה הנאה. אבל עדיין לא שבעה רצון מזה.

"ומהו עם ברכה על אריכת ימים?".

רבי יוסף חיים ומלוויו הביטו ביניהם בתמיהה... כאן עומדת אשה בגיל יותר ממאה שנים, היא חי חיי צער, מלא ביסורים וצער, היא לא יכלה לעשות מאומה בעצמה, על כל שעל ושעל צריכים לעזור לה, והיא מבקשת ברכה על אריכת ימים!...

'הינדא האלמנה' ראתה שתמהים עליה, הסבירה דבריה, ואומרת:

"למדתי באחד מן הספרים, שאיתא בחז"ל, שיש מלאכים, שנבראו, ובכל משך חייהם המה יכולים לומר רק פעם אחת 'קדוש קדוש קדוש', פעם אחת בחייהם המה יכולים ליתן שבח והודאה להקב"ה. רבינו הקדוש, באמצע השבוע, על-פי-רוב אני נמצא במצב של אי-נקיות, ואי אפשר לי לעשות ברכות, ולא בכל פעם אני יכול להתפלל. אבל כשמגיע ערב שבת קודש, ונכנסים כאן הנשים צדקניות, והמה מנקים את הבית, המה מנקים את גופי לכבוד שבת. ואז אני יכול לקחת כוס מים ולברך ברכת שהכל נהיה בדברו בנקיות, ואחר כך אני יכול להתפלל תפילה להקב"ה, רק לזאת בלבד אני מבקש ברכה על אריכת ימים ושנים, שעוד אזכה לעוד ערבי שבתים, לעשות ברכת שהכל נהיה בדברו להקב"ה!".

המרתף, מה שבמשך כל השבוע, לא היה מי שינקה אותה.

בשבוע אחד, רבי יוסף חיים הלך ברחובות הצפופות שבירושלים, והוא נכנס בהכתובות המצוינים, ששם כבר מחכים לו היהודים האומללים, והמה מחכים לקבל את ה'גוט שבת' של הרבה, וגם שם מתחת הארץ, בהמרתף הנקרא 'דירה', מחכה 'הינדא האלמנה' לביאת הרבה. ואכן הגיע תורה, שהרבה הגדול, ירד המעלות עד להמרתף שדרה שם 'הינדא האלמנה'. הוא הגיע להדלת, דפק דפיקה רכה, ופתח הדלת.

רבי יוסף חיים שואל כמנהגו: "מה שלומכם? הכל בסדר?" וכבר מכין עצמו לומר 'גוט שבת' וללכת הלאה. אבל בשבוע זו החליטה הינדא האלמנה לנצל את ההזדמנות, ופתח פיה ואמרה להרב:

"רבי, תן לי ברכה!".

נעמד הרב על מקומו. אם היא מבקשת ברכה, הוא אין יכול לסרב לה. הוא עשה חשבון מהיר, מה יכול אלמנה של גיל למעלה ממאה שנים לצרוך, ואחר כמה רגעים, הוא מברך אותה בברכה לבבית:

"השם יתברך יעזור, שכל בניך וצאצאיו, וצאצאי צאצאיו ילכו בדרך התורה והמצוות!".

'הינדא האלמנה' נתרגשתה מהברכה החמה, והיא ענה בכוונה 'אמן'. אבל לא היתה שבעה רצון מזה, היא פנתה אל הרב ואמרה:

"אבל מה תהיה עם ברכה לי בפרטיות?". הרב אכן ברכה ברכה נאה, שבניה וצאצאיה יהיו ישרים, אבל לא הזכיר בהברכה דבר בפרטיות לה.

רבי יוסף חיים נתרגש מאוד מההשגה של אשה אומללה, וברכה ברכה בפרטיות

ראה מעשה ונזכר...

אשה, בגיל מאה שנים, מלא צער, הודה לה' וביקשה אריכת ימים, רק לברך פעם אחת בנקיט שהכל נחיה בדברו!!! יש לנו זכות, שאנו אומרים 'מודה אני' 'ברכות', ובכל היום אנו יכולים לומר ברכות. כמה כוחות צריכים להניח בזה, לעשות מחשבה, רגע אחד לפני שמברכים, וליתן שבח והודאה להקב"ה, זהו זכות לי שאני יכול לעשות ברכה, אנו ברואים, אנו בנקיות, אנו יכולים לעשות ברכות.

תברך בקול, בנחת ובבידור, בשמחה יתירה, באהבה רבה. יש לי הזכות לעשות ברכה! וכל אדם צריך להודות לה' שיש לו הזכייה להתפלל, אני יכול ללמוד, אני יכול לעשות עוד מצוה, אני יכול לעשות עוד מצוה.

על כל דבר צריך יהודי להתלמד להודות לה'. התפללת? תאמר מזמור לתודה שהתפללת. ברכת ברכה? ברכת ברכת המזון? תאמר מזמור לתודה על זה שברכת, שאכלת, שברכת ברכת המזון. תן שבח והודאה לה' על כל דבר מחיינו.

אמר להם הרה"ק רבי משה לייב:
כשהבית המקדש היה על תילו בנויה,
הביאו קרבנות ונסכים. אנו מביאים
עכשיו קש, ואנו מכוונים כל הכוונות
שכיונו בשעת שהביאו קרבן מנחה
להקב"ה בבית המקדש.

בוה היסוד אנו מתחילים השבוע:
פנים מאירות לכל אחד מישראל,
ולהקב"ה. אמונה שלום בטחון ושמחה,
ללמוד בהתלהבות, להתפלל בהתלהבות,
לחשוב רק מישועות, לחיות באהבה
להקב"ה, באהבה לכל ישראל, להתורה
להמסורה ולמנהגי ישראל. לא לחיות עם
מחשבות נגעטיות, בפחדים, בלחץ. רק
בשמחה, אני חי בשמחה ואני משמח את
כל אחד, לעשות בכל מקום מצב של
אורה ושמחה. השי"ת יעזור שיהיה
לכולנו שבוע טוב ומאירה, השי"ת ישלח
לכולנו כל מיני ישועות, און א לעכטיגן
תמיד, אמן כן יהי רצון.

השי"ת יעזור, שיהיה אך טוב וחסד,
און א לעכטיגן תמיד, אמן כן יהי רצון.

כיוון את הכוונות של הקרבות

הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זי"ע
היה פעם בעיר יערוסלוב. הוא הלך על
המארק בין הבעלי עגלות, והתבונן בין
הקש שבאצורותיהם.

באמצע עבר הרה"ק רבי שמעון
מיערוסלוב זי"ע, והוא שואל לרבי משה
לייב: רבי, מה אתה מחפש בין הבעלי
עגלות?!"

אמר לו רבי משה לייב: "אל תתבונן עתה שאני הרבי שלך, ואין זה לכבודי... נא ביחד עמי, לקחת חבילה של קש, ולהעבירה להאלמנה, אין לה קש לעשות מטה, לא לעצמה ולא לילדיה. אל תחשוב עכשיו מה'רבי', נא לחשוב עתה מיהודי הנצרך!". ושני הצדיקים הלכו ומשכו על כתפיהם חבילות של קש.

כל בני העיר רואים, ועומדים מן הצד.
הבני העיר לא הבינו מה הסבר של
מעשיהם...

קול פנים מאירות:

שיעורי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

צענטראלע נומער: 845-414-0076 | א"י: 072-370-1823 | ענגלאנד: 0330-350-3190
ארגענטינע: 5411-2152-7691 | אנטווערפן: 323-346-0673 | מאנטריאל: 438-228-2500

אוד לנתיבת

הרהורים בשעת תורה ותפילה

שאלה: ידוע מה שכתבו בספרים הקדושים ובדברי חז"ל, שכדי לבטל מחשבות זרות והרהורים רעים, יש לשקוע בתורה ובתפילה, וכך מבטלים את כל המחשבות הרעות. אך בפועל קורה ההפך – כשאני מתיישב ללמוד או עומד להתפלל, דווקא אז מגיעות המחשבות הרעות ביותר, והן מפריעות ללמוד תורה ולהתפילה.

תשובה: אכן, בספרים הקדושים כתוב שכל מחשבה זרה וכל הרהור רע שהיו לאדם, עליו לתקן אותם. עליו להעלות אותם, להוציא אותם מהרע ולהכניס אותם לטוב. יש להוציא אותם מאי-קדושה ולהכניס אותם לקדושה. ולכן, כאשר אדם מתפלל או יושב ללמוד, כל אותם הרהורים ומחשבות מגיעים באופן אוטומטי. אך הם אינם באים דווקא להפריע לו; הם באים כדי שהוא יתקן אותם. ועל ידי כך שהוא מתגבר וממשיך להתפלל וללמוד ומסיר דעתו מהם, הוא מבצע תיקון. והמחשבות וההרהורים הללו לא ישובו אליו יותר, לאחר שעברו תיקון שלם.

מצד שני, כאשר אדם נתון בהרהורים ובמחשבות, הדרך להיפטר מהם היא תורה ותפילה. כשהוא שוקע בלימוד תורה ובתפילה, לא יהיו לו עוד מחשבות זרות, והן ייעלמו. המחשבות העולות באמצע הלימוד והתפילה, אלו הרהורים ישנים, מחשבות עתיקות שדורשות תיקון. כשהוא מתגבר וממשיך ללמוד, גם המחשבות הזרות וההרהורים נעלמים והוא נפטר מהם, וגם הוא מתקן מחשבות ישנות שנפלו בו בטעות. עליו לתקן ולבטל אותן, ולהעלות אותן לקדושה ולטהרה, כדי שלא יהיו עוד הרהורים רעים ומחשבות זרות בעולם.

אלו אכן שני ניסיונות קשים וגדולים. אך דבר אחד שכל יהודי צריך לדעת: מחשבות זרות והרהורים רעים הם ניסיון לרומם אדם. זה חלילה אינו ניסיון שאדם ייפול, ושאדם ייהרס ויושפל. אדם אינו נשבר כשיש לו מחשבות והרהורים רעים. מסיחים דעת, לומדים תורה, מתפללים, אומרים "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה", "סועפים שנאתי ותורתך אהבתי". עושים את הסגולות האלה, אבל לא מסתבכים בזה. לא יושבים, לא מכים את עצמם שוב ושוב, כי אז חלילה המחשבות מתגברות. שקועים בתורה ותפילה, מוסר וחסידות. מסיחים את הדעת אפילו על ידי דברים עולמיים אחרים עד שההרהורים חולפים. אבל במציאות צריך לתקן את זה, ובזמן שאדם לומד תורה, מתפלל, עושה מצוות ומעשים טובים, ההרהורים והמחשבות באים ומבקשים תיקון. והתיקון הוא התגברות - מתגברים, לא מסתבכים בזה, ממשיכים לדבוק בתורה ובתפילה. לא נופלים, לא מתייאשים, לא נכנעים למחשבות, מתחזקים. בכך יש תיקון, ובכך מתקנים את כל ההרהורים והמחשבות שהיו לאדם בעזרת השם ובסייעתא דשמיא.

יכולים לשמוע תשובות בכל תחומי החיים על הקו של פנים מאירות, בכפתורים: 511

לקבל הגליונות שלנו בכל שבוע, תפנו ל:

gilyonospm@gmail.com

קונטרס
מאמר
הפרשה

בלשון קודש

פרשת וירא תשפ"ו
מאמר: המתנה טובה של מניעות

מאמרי
כ"ק מרן אדמו"ר
של"ט"א

יצא לאור
על ידי מערכת פנים מאירות סיקסא
מרחשון תשפ"ו

מערכת פנים מאירות

מכון להוצאות שיעורי כ"ק מרן ארמו"ר מפנים מאירות סקסא שליט"א
יכולין לשמוע השיעורים:

בקהל פנים מאירות

ארה"ב: 845-414-8211

845-414-0076

א"י: 072-370-1823

ענגלאנד: 0330-350-3190

ארנעטינג: 5411-2152-7691

אנטווערפן: 323-346-0673

לקבל הגליון ושאר גליונות מהמערכת יפנו:

gilyonospm@gmail.com

גם יכולין לשמוע השיעורים על: קול השלשון/פנים מאירות

מאמר: המתנה טובה של מניעות

נאמרה בסעודת רעהו דרעין פרשת וירא תשפ"ד

דרכם של צדיקים לעשות כנגד הטבע

בפרשת השבוע, פרשת וירא, מביא הכתב סופר הקדוש באמצע דבריו קטע ובו הוא אומר: "עוד נראה לי על דרך צחות" - חז"ל אומרים ש"אשה עיניה צרה באורחה" - אישה נוטה יותר לצמצום. אך כאן אנו רואים ששרה אמנו לא הייתה עיניה צרה. הרי זהו טבען של נשים, וכאן אנו רואים ששרה נתנה ביד כה רחבה. אומר הכתב סופר, פשט הדברים הוא מפני ששרה אמנו התחזקה נגד טבעה, כדרכם של צדיקים המשנים את טבעם. המלאכים שאלו את אברהם אבינו "איה שרה אשתך" - אין ספק שאשתך אינה בבית, שאם הייתה בבית לא היית יכולת לתת אוכל ברוחב לב כזה. השיב אברהם אבינו: "לא, שרה אמנו הנה באוהל" - היא אכן כאן, היא מכניסת אורחים בניגוד לטבעה, אנו המלאכים: אם כן, היא הולכת כנגד טבעה? נמצא שאפילו כשטבעה היא שלא יוכל לילד בנים. אבל מכל מקום מחמת מדה כנגד מדה, ילכו כנגד הטבע, והשי"ת יעזור שלעת חיה ולשרה בן.

זהו יסוד עצום לכל אדם להתחזק בעבודת השם, בעבודת הקודש שלו בעולם הזה. כל דבר שאנו עושים בניגוד לטבע, ועבודתנו היא לפעול בניגוד לטבע, הקדוש ברוך הוא בא לקראתנו במידה כנגד מידה, כנגד הטבע.

יש להתאמץ על כך. שרה אמנו יכלה לומר זאת. חז"ל אומרים במפורש שזוהי טבען של נשים. אמנם, חז"ל לא אמרו שנשים אינן יכולות לפעול נגד הטבע. פירוש הדבר, כשנאמר שזוהי טבען של נשים, הכוונה היא שעל כך עליהן להתאמץ. כאשר

אדם רואה שהקב"ה נתן לו טבעים מסוימים, אל תיכנע להם. זהו סימן ששם עליך להתאמץ ולהתחזק ולעשות 'אתכפא'. ומדה כנגד מדה, שם טמונות ישועותיך, גדלותך ומדרגותיך. הכל נמצא שם.

כל ניסיון הוא 'ניסיון עקדה' אישי

השל"ה הקדוש מביא בפרשת השבוע ממש את ענין הזה: מהעקדה צריך אדם ללמוד מוסר שימסור נפשו על קדושת השם יתברך. עכשיו כותב השל"ה את דבריו הקדושים: "מכל שכן שימסור איבר מן האיברים או ישבור תאוה מסוימת, למשל לקום באשמורת הבוקר ללמוד ולהתפלל, או כשמתחשק לדבר בטלה - יבטל רצונו". לך נגד זה, בטל את הרצון מפני רצון המקום.

אבל השל"ה הקדוש מוסיף, שאדם צריך להתבונן כשמגיעה אליו עבירה ועליו להתאפק, או כשמגיעה מצווה ועליו להתגבר לעשותה. עליו להתבונן: "אולי הניסיון הזה של העבירה, או הניסיון הזה של המצווה, הוא ניסיון מאת הקדוש ברוך הוא והוא עומד ומסתכל. בוא נראה מה בני יקירי יעשה עכשיו, האם הוא ח"ו יעבור עבירה או יקיים את התורה?" כשם שהקב"ה ניסה את אברהם אבינו. ודאי שאם אדם היה יודע בבירור שהקב"ה מנסה אותו כעת, הוא ודאי היה נזהר. תמיד תחשוב על כל דבר ש"כן הוא מדותיו של הקב"ה", הוא שולח לאדם עניין מסוים כדי לנסות אותו.

השל"ה הקדוש מוסיף את המילים "אשרי אדם שה' אלוקיו תמיד במחשבתו".

היוצא לנו מדבריו הקדושים: ראשית, לאדם יש טבעים, והעבודה שלנו היא להתנגד לטבעים אלה כדי לעשות את רצון השם, את רצון הבורא יתברך שמו. שנית, שאדם יחשוב תמיד, שעכשיו ממש, עם הפעולה שאני צריך לעשות כרגע, עומד כביכול הקדוש ברוך הוא ואומר: "בני, אני הולך לבחון אותך עכשיו. בוא נראה מה תראה לי." ואנחנו צריכים להיות מוכנים ומזומנים למסירות נפש. "כן, אבא, אנחנו כאן עם מסירות נפש, אנחנו הולכים לעמוד בניסיון נגד הטבעים שלנו." אז זה יביא ישועות למעלה מדרך הטבע, ישועות ברוחניות ובגשמיות, הצלחה בכל הענינים.

העולם מספר משל על כך: הייתה מלחמה, מלחמת העולם, והיה אחד מהגנרלים הגדולים שהובילו אנף עבור המלך במלחמה. פעם אחת הוא טייל ברחוב ונעצרה עגלה עם סוסים ובה שר גדול שהיה שם עם שריו, והוא אמר לו: "בוא תיכנס לעגלה, ניקח אותך למסע." הוא מביט סביבו היכן הוא יושב, והוא רואה לא פחות ולא יותר - הוא יושב בין האויבים! הם חטפו אותו. הוא כבר ראה שזהו זה, הוא בידיהם. הוא החליט שילך עם מסירות נפש, הוא בשום אופן שבעולם לא יגלה את סודות מלכותם, עד כדי מסירות נפש. הכניסו אותו לצינוק תחת מנעול וברית, והחלו לומר לו: "התחל לספר את כל סודות מלכותכם, אחרת תקבל מכות." לא, הוא עומד איתן, הוא לא מספר. התחילו לתת לו מכות רצחניות, עינויים קשים, אבל הוא עומד איתן.

יום אחד הם נכנסו ואמרו: "זהו יומך האחרון. אם תתחיל לדבר, תצא מכאן חי. אם לא, לא תצא חי. לא תפסיד כלום מלדבר." הוא החליט, החיים קודמים לכל, "חייך קודמין". הוא הולך לשקול מחדש. הוא החליט שהוא הולך להישבר. כשהם יצאו, הם השאירו את הדלת פתוחה, והוא נעמד להקשיב למה שהם מדברים. מהשפה הוא הבין שאלו לא האויבים, זו ממלכתו. כך הוא הבין, והוא קלט מה קורה כאן. הם רוצים לדעת אם הוא נאמן לממלכה, מכיוון שרוצים לבחון אותו כאן בפנים. אם הוא יישבר ממכות רבות, מצבו יהיה גרוע בהרבה. לכן הוא ימשיך לעמוד איתן. וכך היה, כשהוא סיים ועמד בניסיון, הם אמרו לו: "אנחנו שליחי המלך. ויעלו אותך בדרגה".

כל יהודי צריך לדעת זאת: מלמעלה בשמיים, הבורא שולח לנו את שריו. אלו אינם אויבים, הם לובשים צורה של יצר הרע, קליפות וסטרא אחרא, אך כל אלה הם גנרלים פנימיים הנכנסים לכל אדם. הם בוחנים את האדם ורוצים לגרום לו להביע ולהראות את נאמנותו ומסירותו להבורא ית"ש. אדם צריך לזכור זאת תמיד, ובכל ניסיון, כשיחשוב על כך, יוכל להתגבר.

האהבת ישראל של הצדיק רבי משה לייב מסאסוב זצ"ל הייתה מופלאה. הוא היה ידוע במסירותו לפדיון שבויים, וכן הקדיש את זמנו לעניים וליתומים. פעם אחת, באמצע החורף, סיפר רבי משה לייב, "שמעתי על יהודי שנשבה אצל הפריץ וצריך לפדות אותו. החלטתי שלפנות בוקר אקח סוס ועגלה ואצא לאסוף כסף כדי לפדות.

כשהגיע זמן הקימה לפני עלות השחר, היצר הרע התייצב מולי ואמר: 'משה לייב היקר, בחוץ קר מאוד, יורד שלג, לא יוצאים באמצע הלילה. קודם כל, אתה צריך להתחמם עוד כמה שעות. שנית, אתה צריך כוחות כדי ללכת לאסוף כסף, שלא תתמוטט. ובכלל, אחר כך תזרח השמש, יהיה קצת יותר חם, והסכנה לא תהיה כל כך גדולה'."

עד שראה שהיצר הרע מנצח, אמר ליצר הרע: "טעית. חשבת שאני נוסע לפדיון שבויים? אני נוסע ללייפציג לעשות עסקים גדולים." פתאום הוא לא הצליח אפילו לישון. "למה אתה ישן? תאחר לשוק! קום מהמיטה! תישן אחר כך. עכשיו חייבים ללכת." הוא התלבש, הלך למקווה. היצר הרע ליווה אותו. מתחילים לנסוע, הכל בסדר, הכל טוב, ופתאום - הוא צריך ללכת לאסוף כספים לצדקה. היצר הרע אומר: "משה לייב, אתה הולך לאסוף מעות לצדקה?" מיד התהפכה העגלה. אי אפשר ללכת להביא כסף ככה.

המצב למעשה היה קשה עוד יותר, מכיוון שהיה חורף קשה ולא הרוויחו הרבה כסף. הציבור ישב סגור בבתים. הציבור נאנח: "אין כסף, בקושי יש לנו מספיק לחיות." בקושי הצליח לאסוף כסף. הכול הלך לו בקושי ובייסורים, כפי שנדרש. לבסוף, הוא אסף סכום מסוים. הוא נכנס אל הפריץ ומתחיל לנהל משא ומתן, והוא רואה שיש לו רק שליש מהכסף. הוא התחיל להתמקח עם הפריץ: "תוך כמה חודשים אביא לך את היתרה". הפריץ כעס וזרק אותו מהחדר. רבי משה לייב עולה על סוסו ועגלתו וחושב: "כבר כמה שבועות אני משתדל ולא מצליח לאסוף את הכסף, ולא מצליח אצל הפריץ. אתה יודע מה? יש לך רמז ברור מן השמים. הקדוש ברוך הוא אומר: שב בבית המדרש, למד, התפלל, עבוד את ה'. אל תשב על הדרכים". כך הוא החליט.

הוא נוסע במרכבה. לפתע הוא רואה סוס ועגלה עוברים, ועליהם שוטרים, והוא רואה יהודי מסכן קשור לקרקעית העגלה. היהודי בוכה ומוכה. הוא נוסע אחרי הסוס והעגלה, והם מגיעים לבית המשפט. רבי משה לייב נכנס פנימה ושומע איך מתחילים לומר שהיהודי הוא גנב. מצאו אותו גונב וכן הלאה. הוא רואה שם שהיהודי אפילו לא התגונן כראוי. הוא הודה, "כן, זו הפרנסה שלי, תפסו אותי." רבי משה לייב התבייש מאוד שיהודי יודה שהוא גנב. רבי משה לייב, עם ליבו לכלל ישראל, שאל את השופט

אם הוא יכול לדבר. הוא אומר: "תקשיב לי, מלהכניס אותו לכלא לא תגיע לשום מקום. הרי אין לו כסף. אני אשלם לך את כל החוב ואני אקח אותו תחת השגחת. אני אציב אותו במקומו על ידי דברי מוסר. אני אהפוך אותו לאדם נורמלי".

השופט הסכים, התובע גם הוא הסכים, ורבי משה לייב מעלה אותו על עגלתו ומתחיל לדבר איתו: "תראה, יהודי היקר, גנבת, לאן הגעת? היית יכול לשבת בכלא מי יודע כמה זמן. הקב"ה סיבב שדווקא אני שמת לי לב. למה אתה צריך להמשיך לגנוב? בוא אליי לעיר, אני אבנה אותך, תהפוך לאדם נורמלי. למה אתה צריך להיות גנב?"

הגנב צוחק ואומר: "רבי, אם זה לא מצליח פעם אחת, זה לא אומר שזה לעולם לא יצליח. בעוד שבוע נלך לגנוב שוב. אתה רואה, אפילו עכשיו זה גם הצליח - בסוף נפדיתי. יהיה טוב, אל תדאג, רבי".

רבי משה לייב חשב לעצמו: "הבעל שם טוב הקדוש אמר שכל דבר שאדם שומע הוא הודעה מן השמים לאותו אדם. אוי", הוא אומר, "הקב"ה אומר לי שאם זה לא מצליח פעם אחת, זה לא אומר שצריך לוותר. צריך להמשיך הלאה. ניסיונות אינם דבר שבגללו מוותרים." רבי משה לייב החל מיד לקבץ כספים, ואז כבר יכול היה לפדות גם את האחר.

יש לנו ניסיונות, קשיים, יש לנו טבעים, אבל אלה ניסיונות. אדם מתחזק, זה לעומת זה. הקדוש ברוך הוא בא לקראתנו.

זוהי הלכה מדאורייתא. חז"ל אומרים (קידושין כא:): מדוע התירה התורה יפת תואר בשעת מלחמה? "לא דיברה תורה אלא כנגד יצר הרע, מוטב שיאכל ישראל בשר תמותות שחוטות ולא יאכלו נבילות". בשעת מלחמה את שני הניסיונות הללו לא יוכלו לעבור. מה רואים כאן בתורה? אבל את כל שאר הניסיונות כן אפשר לעבור. והראיה, שאין לנו היתרים נוספים על ניסיונות אחרים, זה סימן שהתורה הקדושה ירדה לסוף דעתו - כאן הוא לא יוכל לעמוד, אני אתיר לו. מכלל לאו אתה שומע הן - שכל שאר

הניסיונות מדאורייתא הוא יודע שהוא יכול לעמוד בהם. הקדוש ברוך הוא לא מנסה יותר ממה שאדם יכול.

המהריי"ץ סיפר פעם שרבי שמואל לויטין אמר לו שבחתונה של בעל התניא עם הבארדיטשובער, קרא הבארדיטשובער באמצע: "אוי ריבוננו של עולם, מאיפה מביאים יצר הרע?" אמר לו הבעל התניא הקדוש: "מחותן, את היצר הרע שאתה רוצה, הקדוש ברוך הוא לעולם לא יוכל לתת לך".

מה הוא התכוון לומר? הבארדיטשובער הקדוש חיפש יצר הרע וניסיונות כדי שיוכל לשבור את עצמו, הבעל התניא אמר: "הקב"ה לא יוכל לתת לך את היצר הרע".

מניעות הם רק דמיונות וניסיונות

ישנה מאור עינים מבהילה (ישמח לב יומא לה). הגמרא שם מספרת שעני ועשיר באים לבית דין של מעלה. שואלים את העני: "למה לא למדת תורה?" הוא אומר: "הייתי עסוק בפרנסה". אומרים לו: "היית עני יותר מהלל הזקן? בכל יום הוא עבד לפרנסתו והרויח טרפיק. חצי נתן לשומר בית המדרש וחצי נתן לביתו. יום אחד לא הרויח כסף, לא הכניסו אותו לבית המדרש. הוא ישב על החלון. זה היה ערב שבת בתקופות טבת וירד שלג כבד. כשהגיע עמוד השחר, שמעיה אמר: 'אחי אבטליון, בכל יום נכנס לכאן אור.' והם מביטים למעלה, הם רואים דמות של אדם, ומצאו שלושה אמות שלג היו על הלל. הורידו אותו, רחצו אותו, חיממו אותו. אמרו: 'ראוי זה לחלל עליו השבת.' לכן, בשמים יטענו: 'האם אתה עני יותר מהלל'?"

כששואלים עשיר מדוע לא למדת, הוא יאמר "הייתי עסוק בעסקים גדולים". יאמרו לו "היית עשיר יותר מאלעזר בן חרסום?"

לרשע ישאלו מדוע לא למדת תורה, והוא יאמר "מה אעשה? הייתי עסוק בייפוי עצמי, עסקתי ביצר הרע, לא יכולתי ללמוד תורה". ישאלו אותו "היית יפה יותר מיוסף שעבר ניסיונות כה קשים?"

נמצא שהלל מחייב את העניים, רבי אלעזר בן חרסום מחייב את העשירים, ויוסף הצדיק מחייב את הרשעים. שואל ה'מאור עינים', הרי עבודת הצדיקים היא. כפי שאמר רבי שמעון, "יכולני לפטור את העולם מן הדין", ואילו כאן שלושה צדיקים גדולים באים ומחייבים את העולם. איך זה מתיישב?

אומר ה'מאור עינים', אדם צריך לדעת שישנם מניעות - עוני, עושר, כולם מניעות, ובכל מכשול יש קליפות המתחזות בפני האדם כאילו הן מניעות. אך האמת היא, שאין דבר כזה מניעה. נהפוך הוא, אדם צריך לדעת שבכל דבר יש עבודת ה', אלא שהקליפה רובצת עליו ומקשה עליו עד שזה נראה כמניעה.

לפני שאדם יורד לעולם, הוא יכול לעבוד את הקב"ה בקלות, וכך היה בתחילת בריאת העולם. אך בהדרגה הלבבות נחלשו והקליפות התפשטו יותר, ונדרשו צדיקים שישברו את הקליפות. הצדיקים שברו את הקליפות והתגברו עליהן, ובכך התרוממו. הם זיכו את כלל ישראל שבעיניים אלו כבר ניתן להתמודד לבד. ממילא, הלל ורבי אלעזר בן חרסום ויוסף, שהם המחייבים, אמרו: "אני כבר שברתי את הקליפות, את המניעות שיש לך מחמת עוני, עושר או יופי. אני כבר שברתי וסידרתי הכל. אינך צריך לעבוד כל כך קשה, ולכן התחזק, ותוכל להצליח".

על האדם באמת להאמין שאין שום מניעה שיכולה לעצור אותו מלעבוד את הקדוש ברוך הוא, שהרי האם ייתכן שהבורא ית"ש, שרוצה שיעבדוהו, ישלח מניעה שתפריע? אלא מאי, אלו דמיונות. כפי שכתוב "שמש ומגן ה' אלקים" - אדם אינו יכול להסתכל על השמש, הוא חייב להרכיב משקפי שמש מגינים. על אחת כמה וכמה, אילו לאדם הייתה כזו בהירות בעבודת ה', הוא לא היה יכול להסתכל. לנו יש משקפי שמש - כל המניעות הללו, כל הקשיים הללו, אלו הם משקפי שמש. כאשר מתחזקים, אפשר להסתכל גם על השמש. מי ששכלו עמו, מרים כל קושי ומביא אותו לעבודת ה'. כל מחשבה, דיבור, מעשה שיש לאדם ומרגיש כמניעה - התרומם! הצדיקים כבר שברו לפניך, עכשיו אלו רק משקפי שמש. המשך הלאה, השמש תזרח.

חז"ל אומרים "הבא לטמא פותחין לו". טומאה היא פתח להיכנס לבהירות. אם אתה מרגיש שיש מניעות כשרוצים לעשות דברים רעים, אל תדאג - "פותחין לו". עכשיו זו הדלת. כשאתה מרגיש את השפל המצב, שם נמצא הפתח. כאשר אדם יתחזק בשעה שבאות עבירות או מחשבות זרות במחשבה, דיבור ומעשה, ויתחזק ולא ירפה, הוא יכול להגיע למדרגות רוח הקודש. הבעיה שלנו היא שאנחנו מוותרים על המניעות.

"ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך, בשני יצריך, ביצר טוב וביצר הרע" - איך אפשר לאהוב את הקדוש ברוך הוא עם יצר הרע? כי אני יודע שזה רק משקפי שמש שמכסים את האור. אני צריך לפתוח את המשקפיים. (עד כאן דברי המאור עינים)

מענין לענין, הרוקח בפירוש התפילה, מתפללים כל יום "ומשטן המשחית". כותב הרקח: כשהקדוש ברוך הוא רוצה להיטיב לאדם, הוא אומר לשטן, "לך נסה אותו, בוא נראה. אני רוצה הרי לתת לו מתנת חינוך". השטן הולך, ולוקח את מפתחות התאוות, ומוסר אותן לאדם, ומשכנע אותו. אבל כשהשטן רואה שזה לא הולך, הקדוש ברוך הוא נותן לו את הטובה שהוא צריך. "ומשטן המשחית" פירושו שנוכל להתחזק כנגד השטן המשחית, זה שמביא לנו מתנות טובות דרך ניסיונות. כך כותב הרוקח.

ידוע שהרבי ר' הירש מרימנוב זכר צדיק לברכה איבד שמונה עשר ילדים בחייו. כשאיבד את הילד השבעה עשר, שאל אותו רבי ארי' לייביש, חתנו, "למה על כלל ישראל אפשר לבקש רחמים אבל על עצמן אי אפשר לבקש?" זה היה בשבת והוא לא הראה שום עצבות. הוא ענה לו שגם זו עבודת ה'. "למה אברהם אבינו לא ביקש מהקדוש ברוך הוא שלא יצטרך לשחוט את יצחק?"

הרב הקדוש רבי אלעזר מרישא זכר צדיק לברכה סיפר זאת מעט אחרת. הוא שמע זאת מצדיק ששמע זאת מרבי הירש עצמו. פעם אחת בתו חלתה והרבנית צעקה, "הרי אתה מעורר רחמים על כלל ישראל, מדוע אתה ישן? הרי גם היא ישראלית!" הוא ענה, "איזה פנים היו לעם ישראל אם כשהקב"ה מדבר עם אברהם אבינו והוא מתחיל לבקש, 'אל תבקש ממני זאת, אני לא מסכים לזה, ריבונו של עולם, אני צריך לעורר

רחמים, הרי יצחק הוא יהודי?" משמע מכך שרבי הירש הרגיש שהקב"ה מבקש ממנו עקדה והוא אינו יכול לסרב.

ודאי, אנחנו לא במדרגה הזו. אף אחד לא יכול לקחת על עצמו מדרגה כזו. אנחנו צריכים להתפלל ולבקש מהקב"ה, אבל המחשבה שאדם צריך להפנים, החיזוק והמחשבה שצריך לחשוב, זה ברור כשמש. כל אדם צריך להרהר בכל הניסיונות, בכל דבר שעושים, יש מניעות בכל מקום. ויש אנשים שנופלים לייאוש גדול מהמניעות האלה. אין להם כוח להילחם. זו טעות כזו, זה בכלל לא נכון. למה המניעות קשים לו כל כך? זה לא קשה, אלא שנותנים למניעות להשתלט, ואז באים עוד ועוד מניעות. מתוך עשרים מניעות צריך להתגבר רק על אחד, כמו שהצדיקים כבר פרצו את המניעות לכל הדורות. כל אדם לעצמו צריך לדעת, היצר הרע יוצר צורה של הרבה מניעות. זה נראה כמו שלוש מניעות, זה לא נכון, זה אחד. יהודי צריך לקחת דבר אחד באותו יום: "תתחזק, אל תוותר, תהיה חזק בעצמך ותחשוב שאלה מניעות ויש לי את הכוחות". וזהו פתח לשער הצדיקים. הוא פורץ את כל המניעות שהוא חושב שהם מניעות. זה דבר שאדם אפילו לא יודע.

פעמים רבות אדם מרגיש שכואב לו הראש באמת. אני באמת לא מבין את הלימוד. זה לא בשבילי, הלימוד לא מושך אותי. אני לא מתחיל להבין. כל אלה הם מניעות. כל דבר שמרחיק אדם מתפילה, לימוד, שמירת העינים, כל הניסיונות - עליו לשקול: אם זה מרחיק אותו מקיום התורה, זה סימן שאלו מניעות. לא טבע שלי, אין כאן טבע. הקדוש ברוך הוא לא נותן טבע לעבור על התורה. זה רק כדי שיוכלו להתחזק, וכשמתחזקים מרגישים הנאה.

גם בבין אדם לחברו יש כל כך הרבה מניעות. מכיוון שבית המקדש נחרב בגלל שנאת חינם, לכן יש לנו ניסיונות בשנאת חינם. יש ארגוני חסד, עמך ישראל קדושים הם, מי כעמך ישראל, אבל הכאבים שאנשים גורמים זה לזה, המחלוקת, הקנאה. להרים אחד את השני, לסבול כל איש יהודי, הילדים שלנו, תלמידים, חברים, פשוט לסבול את כלל ישראל - אלו מניעות שרואים על כך.

גם אנשים לא סובלים את עצמם. הם חיים הרבה בייאוש. מוותרים, לא הולכים לישון, "אני לא יכול, זה לא הולך, ניסיתי." כל אלה הן מחשבות מעכבות. ברגע שזה נכנס, אדם צריך לדעת שהבורא אומר: "בני, אני נותן לך את המחשבות האלה, התחזק נגדן, התפלל - ריבונו של עולם, תן לי כוחות שאוכל להתגבר על הניסיונות והמניעות", והבורא עוזר.

השם יעזור. אנו עומדים היום בתקופה שבה "כוחי ועוצם ידי" של הכופרים, המינים והאפיקורסים, הוא ניסיון כזה. כאן. רואים ממש בעין גלויה איך היצר הרע נראה. רואים איך יהודים חרדים שמחים ב"כוחי ועוצם ידי" שלהם שהם מצליחים, ונראה שיש שם סייעתא דשמיא. הם עוד טוענים 'זה סימן משמים'... רבי משה לייב גם ראה סימן משמים - המניעות של אדם להגיע לאמונה פשוטה נכונה, לתורה נכונה, עבודה ויראת שמים. רואים הפוך, רואים ממש הפוך. יהודי צריך לראות איך מינים ואפיקורסים מצליחים ומנצחים, ולהאמין שזה שקר וכזב, אלה דברים מזויפים, בלי לשאול שאלות.

כאשר יהודי גונב מיליונים, מצליח בכך ולא נתפס, האם זה אומר שזו אינה גניבה? האם מעתה והלאה נתחיל לגנוב? האם זה סימן שהקב"ה עוזר ליהודים כשהם גונבים? לא, דבר כזה לא יעלה על דעת איש. הוא גנב, ויש לו זכויות או להיפך ח"ו. הבאר מים חיים אומר שזה לא דבר פשוט כל כך. נעשים על הסייעתא דשמיא. אין בזה שום דבר אחר. הקב"ה אינו מעניש אדם במקום. כשהיה אדם אוכל ביום כיפור הוא אינו נחנק, וכשהיה מדליק אור בשבת ידו אינה נופלת. עושים אינם באים מיד. יש דבר כזה. לכן, כל הדברים האלה אינם סימנים לשום דבר.

כאשר הבעל שם טוב אמר שתבוא עת שבה יהיה צורך לטפס על קירות חלקים כדי להחזיק באמונה, זה קורה עכשיו בשנת תשפ"ד. זה התחיל בכך. איננו צריכים לדבר על ניצחונות, וגם לא לשמוח בהם. בתוכנו פנימה, אסור שתהיה לנו שמחה כלשהי. מותר לשמוח שיהודים זוכים למנוחה, ושזה אינו מזיק ליהודים. צריך להתפלל ולשמוח על כך, אך לא ב"כוחי ועוצם ידי". כיצד יכולים יהודים להחזיק מעמד שם

בארץ ישראל? כי הקב"ה אוהב בידו הימנית. אין לכך שום קשר לכופרים. המשחק מבחון נראה כך, וזהו הניסיון.

פעם אחת, במהלך אחת המלחמות, באו לומר לחזון איש: "ראה, הם הצליחו! אף פצצה לא נפלה על ישיבת מיר!" החזון איש אמר: "איזו שטות לדבר! אינכם רואים שהתורה מגינה ומצלה?" אתם אומרים שהם עשו. כשלא חיים באמונה, רואים בתורה כפירה. צריך לחיות באמונה פשוטה. זה לא כוחי ועוצם ידי. יש מניעות באמונה, ואנחנו נתחזק באמונה. רק הקב"ה, גם אם יש לזה צורה. אנחנו לא מפחדים מתמונות, וכך גם בכל הניסיונות.

השם יעזור, בזכות שכלל ישראל מתחזקים באמונה פשוטה לעבוד את הקב"ה באהבה ובשמחה, שהקב"ה יעזור שתהיינה כל מיני ישועות לכלל ישראל. כל הגזירות הרעות יתבטלו ויהיו כעפר הארץ, ולב המלכות יטה עלינו לטובה ולברכה. הקב"ה יעזור שלא תהיה אנטישמיות, שלא יהיה רע לכלל ישראל, ושלא יחיו בפחדים. הקב"ה יעזור שיהיו פרנסה בשפע גדול לכלל ישראל, חיים ובריאות, פרנסה ורווחה, נחת, זרע של קיימא, זיווגים הגונים, אך טוב וחסד. שכלל ישראל יחיו ברווחה ובשפע, ויוכלו לעבוד את הקב"ה בשמחה, בדבקות, בראש פתוח, בלב פתוח, בקדושה ובטהרה, באהבת ה', באהבת התורה ובאהבת חברים, והקב"ה יעזור שנזכה לביאת גואל צדק במהרה דידן אמן.